

REMISSYTTRANDE

2019-01-29

Dnr 0395/18

Er referens: U2018/02557/F

Utbildningsdepartementet
Forskningspolitiska enheten
103 33 Stockholm

Remissyttrande över betänkandet Rätt att forska – Långsiktig reglering av forskningsdatabaser (SOU 2018:36)

Brå tillstyrker förslaget till lag om forskningsdatabaser men avstyrker förslaget till en ny bestämmelse om forskningssekretess i offentlighet- och sekretesslagens 24 kapitel.

Brå har inga synpunkter på utredningens övriga förslag.

Förslag till lag om forskningsdatabas

Brå instämmer i utredningens bedömning att det finns ett behov av att kunna behandla personuppgifter i forskningsdatabaser. Brå välkomnar därför utredningens förslag till lag om forskningsdatabaser och ställer sig positiv till att initiativet till inrättandet av forskningsdatabaserna ska ligga hos forskningshuvudmännen. Det är ute i forskningsverksamheterna som behovet av forskningsdatabaser bäst kan bedömas.

Forskningssekretess

Uppgifterna i Brås forskningsverksamhet skyddas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen i kombination med 7 § offentlighets- och sekretessförordningen. Denna sekretess är som utgångspunkt absolut. Uppgifter kan dock lämnas ut till forsknings- eller statistikändamål om det står klart att så kan ske utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. Detta starka sekretesskydd är en förutsättning för att Brå ska kunna bedriva sin forskningsverksamhet.

Den sekretessbestämmelse som utredningen föreslår saknar en begränsning av vilka verksamheter som kan få ta del av uppgifter från en forskningshuvudman. Detta innebär, för Brås del, ett kraftigt försvagat sekretesskydd för de personuppgifter som samlas in i myndighetens forskningsprojekt. Det är Brås erfarenhet att såväl enskilda som andra myndigheter efterfrågar ett starkt sekretesskydd för de uppgifter som lämnas till myndigheten. Brå befarar att om vi inte på ett klart och tydligt sätt kan meddela vilka andra verksamheter som i framtiden kan komma att få del av de uppgifter som lämnas till Brå, så kommer uppgiftslämnarna inte ha förtroende för myndighetens forskningsverksamhet. Den av utredningen föreslagna sekretessbestämmelsen skulle således försvåra uppgiftsinsamling från enskilda och myndigheter.

Brå förordar därför en lösning där forskningssekretessen som utgångspunkt är absolut men med ett undantag för utlämnande för forskningsändamål efter en skade- och menprövning med omvänt skaderekvisit.

Detta yttrande avges av generaldirektör Erik Wennerström efter föredragning av verksjuristen Sigrid Granath. I beredningen har verksjuristen Märta Philp deltagit.

Erik Wennerström

Sigrid Granath